CZASOPISMO ADWOKATÓW POLSKICH

DZIAŁ WOJEWÓDZTW ZACHODNICH

ORGAN ZWIĄZKU ADWOKATÓW POLSKICH

ROCZNIK VII (1933)

Prenumerata półrocznie 3,00 zł. Egzemplarz pojedyńczy 50 gr. Cena ogłoszeń wedle umowy. Wychodzi co miesiąc. Członkowie Związku A. P. otrzymują czasopismo bezpłatnie.

POZNAŃ 1934
CZCIONKAMI DRUKARNI UNIWERSYTETU POZNAŃSKIEGO

SPIS RZECZY.

Cyfry rzymskie oznaczają zeszyty, cyfry arabskie stronice. W dziale II (Orzecznictwo) cyfry w nawiasach oznaczają liczbę bieżącą tez.

I. Rozprawy i Artykuły.

II. Orzecznictwo.

A. Ustawa cywilna i handlowa.

7. §§ 242 i 364 uc. Umorzenie długu z pożyczki, wyrażonego w markach w drodze odstąpienia hipoteki markowej, która przy zastosowaniu rozp. z dn. 14. V. 24 przewyższa znacznie wartość pożyczki . . . . . . II 30 (6)

8. § 249 uc. Istota i rozmiary szkody, jaką doznał nabywca udziału sp. z o. o. wskutek podstępnego zwiedzenia, jeżeli nabywca trwa przy umowie . . . . II 31 (7)

9. § 273 uc. Wzajemne roszczenie strony nie może być uwzględnione z urzędu i nie może skutkować oddalenia skargi . . . II 31 (8)

10. §§ 284, 285 uc. Warunki powstania zwłoki po stronie dłużnika, mającego roszczenie wzajemne do wierzyciela . . . . II 32 (9)

11. § 285 uc. Uchylenie zwłoki raz powstałej. II 32 (10)

12. § 362 uc. W jakich warunkach i rozmiarach żądać może wierzyciel dopłaty, jeżeli dłużnik złożył za jego zgodą sumę dłużną do depozytu . . . . II 32 (11)

13. § 626 uc, 70 uh, art. 32 rozp. Prez. R. P. z 16. III. 28 o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. Ust. poz. 322). Rozmyślne lub lekkomyślne działanie na niekorzyść pryncypała jest przyczyną do natychmiastowego wypowiedzenia, szczególnie gdy przewidziano to w umowie. Powstanie szkody nie jest konieczne — wystarczy już jednorazowe działanie. — Wina urzędnika bankowego, który bez przedłożenia książeczki wypłaca z depozytu płatnego za jej przedłożeniem. III/IV 43 (12)

14. § 812 uc. — art. 113, 115 ust. o państwowym podat. doch. zał. do rozp. Min. Skarbu z 30. IV. 1925 (Dz. U. poz. 411). Obowiązek pracobiorcy do zwrotu zapłaconego za niego podatku . . . . III/IV 47 (13)

15. § 826 uc. Odpowiedzialność za nabycie rzeczy z świadomością, że służą do niej innej osobie prawa obligatoryjne. Umowa nie jest konieczna. Istota zmowy . . III/IV 47 (14)

16. §§ 822, 198 uc. Jeżeli jedną i tą samą rzecz sprzedano dwa razy i pierwszy kupujący wytoczył sprzedającemu spór o ważność umowy, to ani proces ten ani zapadły w nim wyrok nie ma wpływu na bieg przedawnienia roszczeń z § 826 pierwszego kupującego przeciw drugiemu kupującemu, któremu sprzedający rzecz przewłaszczył i dał w posiadanie . . . . III/IV 48 (15)

17. § 833 uc. Przedawnieniu ulegają tylko roszczenia o odszkodowanie za skutki przewidzialne . . . . III/IV 49 (16)

18. § 1445 uc. Konieczność zgody żony nie czyni dopełnienia obowiązku męża do przewłaszczenia nieruchomości niemożliwem. III/IV 50 (17)

19. § 1443 uc. Treść zobowiązania męża żyjącego w ogólnej wspólności majątkowej, który sprzedał nieruchomość należącą dopiero w okresie po zawarciu umowy do mienia wspólnego . . . . III/IV 50 (18)

20. §§ 2280 uc. ust. 2, 2084. Rozmiary korespektywności testamentu, jeżeli małżonkowie ustanowią spadkobiercami siebie wzajemnie oraz krewnych każdej strony . III/IV 50 (19)

21. Upomnienie w języku polskim, wysłane z Polski do Gdańska nie ma skutków prawnych III/IV 54 (8)

22. I. Kwestja budowy budynków kościelnych i plebańskich i kwestja ponoszenia, połączonych z tem kosztów przez osoby do tego zobowiązane, wychodzi poza zakres zarządu majątkiem kościelnym.

II. Legitymacja do występowania wobec patrona z żądaniami dotycz. budowy budynków kościelnych i plebańskich, służy dozorom kościelnym wzgl. reprezentacjom gmin wyznaniowych . . . . III/IV 55 (9)

23. I. Wypowiedzenie lub rozwiązanie umowy dzierżawnej domeny zdziałane na mocy rozp. Prez. R. P. z dn. 19. XI. 27, ma charakter stosunku publiczno-prawnego. Poza tem stosunek dzierżawcy domeny do Skarbu państwa pozostaje stosunkiem prywatno-prawnym.

II. Droga sądowa jest dopuszczalna przeciwko Skarbowi państwa, gdy tenże nie wypłaca odszkodowania ustalonego prawomocnie w trybie administracyjnym za dzierżawy z powodu rozwiązania umowy V/VI 76 (26)

24. Rozporządzenie Komisarjatu Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu z dn. 23. VI. 1919 dot. przewłaszczenia nie nieruchomości (tyg. urz. nr. 27 z dn. 3. VII. 1919, str. 140) łącznie z rozp. Ministra b. dz. pr. z dn. 21. VI, 1921 r, w przedmiocie zezwolenia na przewłaszczenie (przeniesienie własności) nieruchomości fabrycznych oraz nieruchomości miejskich Dz. Urz. Min. b. dz. pr. Nr, 23, poz, 149 z roku 1921) odnoszą się nietylko do przeniesienia prawa własności nieruchomości drogą czynności prawnej stron, lecz dotyczą również nadania prawa własności nieruchomości przez akt władzy, odbywający się przez udział czynników administracyjnych, w szczególności uchwałą przybicia targu w postępowaniu egzekucyjnem . . . . V/VI 77 (21)

25. § 104 ust. 2 uc. Ciężar dowodu na chorobę trwałą i na światłe przerwy (lucida intervalla) i sposób dowodzenia choroby trwałej. VII/VIII 87 (24)

26. §§ 116, 313 uc. Sprzedaż nieruchomości w celach zabezpieczenia kupującego nie wymaga ujawnienia w umowie udokumentowanej stosunku powierniczego. Umowa taka nie jest fikcyjna . . . . VII/VIII 87 (25)

27. § 138 uc. Zrzeczenie się żony praw do alimentów za zapodanie jej adresu świadka w procesie rozwodowym nie potrzebuje uchybiać dobrym obyczajom . . VII/VIII 78 (26)
28. § 249 i nast. uc. W przypadku zabicia człowieka nie mogą być dochodzone tyt. odszkodowania koszta jego utrzymania i przyodziewania . . . . VII/VIII 78 (27)
29. § 251 uc. Rozmiary odszkodowania pieniężnego . . . . VII/VIII 78 (28)
30. § 273 uc. Jak zaofiarować musi dłużnik swe świadczenia, gdy korzysta z prawa zatrzymania, a wierzyciel wykonuje prawo zatrzymania na wzajemnem roszczeniu dłużnika VII/VIII 88 (29)
31. § 273 uc. Roszczenie o zwrot rzeczy sprzedanej w celu zabezpieczenia kupującego nie uzasadnia prawa zatrzymania świadczenia zabezpieczonego . . . . . VII/VIII 89 (30)
32. § 273 uc. Roszczenia żony, których mąż dochodzić może we własnem imieniu nie nadają się do potrącenia od własnych zobowiązań męża . . . . VII/VIII 79 (31)
33. § 273 uc. Roszczenie właściciela o wydanie rzeczy znajdującej się w masie spadkowej oraz roszczenie spadkobiercy wobec tegoż właściciela o wydanie rzeczy przynależących do spadku wypływają z jednolitego stosunku prawnego . . . . . . VII/VIII 39 (32)
34. § 273 uc. Jeżeli sprzedający odstąpi kupującemu roszczenie o zapłatę ceny kupna, służące mu do wykonującego prawa pierwokupu, może kupujący na podstawie tego roszczenia wykonać prawo zatrzymania na pretensji wykonującego prawo pierwokupu do kupującego o wydanie kupionej rzeczy. VII/VIII 79 (33)
35. § 313 uc. Umówienie kary konwencjonalnej na wypadek nieprzyjęcia oferty umowy, wymagającej formy z § 313 uc. musi być również ujęte w tę formę . . . VII/VIII 90 (34)
36. § 326 uc. Cofnięcie oświadczenia z § 326 uc. po upływie zakreślonego terminu nie jest możliwe. Pokrycie się na rachunek dłużnika oraz zakreślenie terminu do świadczenia nastąpić musi jaknajrychlej . VII/VIII 90 (35)
37. § 326 uc. Z wykonaniem prawa wynikającego z § 326 uc. nie wolno zwlekać nadmiernie. VII/VIII 90 (36)
38. § 363 uc. Istota zapłaty . . VII/VIII 90 (37)
39. § 363 uc, 54 uh, 40 rozp. z 14 maja 24 r. Kiedy gaśnie wierzytelność skutek zapłaty dłużnika do rąk kasjera i kiedy powinno przy zapłacie takiej nastąpić zastrzeżenie. VII/VIII 91 (38)
40. §§ 538, 547 uc. Jak dalece wykluczone są roszczenia z tych przepisów wskutek zobowiązania się lokatora do odnowienia mieszkania . . . . VII/VIII 92 (39)
41. § 564 uc. Jakie znaczenie ma cofnięcie wypowiedzenia umowy . . . VII/VIII 92 (40)
42. § 925 uc. Powzdanie nie wymaga urzędowej formy . . . . VII/VIII 92 (40)
43. §§ 930, 1373 uc. Sposób przelania własności męża na żonę, z którą mąż żyje w ustawowym stanie małżeńskim . . VII/VIII 92 (42)
44. § 1910 Kuratela z § 1910 uc. nie pociąga za sobą ograniczenia zdolności do działań prawn. VII/VIII 93 (43)
45. Art. 1 l. 3 Pr. weksl. Weksel, w którym podano jako trasata: Majątek N. Stowarzyszenie XY, zamiast Stowarzyszenie XY w N. zawiera dostateczne określenie trasata, nie przytacza natomiast osoby wekslowo legitymowanej, jeżeli Stowarzyszenie nie posiada osobowości prawnej . . . . . VII/VIII 93 (44)
46. Art. 8 Pr. Weksl. Sposób umieszczenia podpisu przez zastępcę . . . . VII/VIII 93 (45)
47. Art. 2 Ustawy z dnia 2. VIII. 1926 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. poz. 559). Możliwe pomyłki co do pochodzenia towaru muszą być prawdopodobne według zachodzących konkretnych warunków. VII/VIII 93 (46)
48. Art. 1, 25, 29 Rozp. z 16. III. 28 o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. Ust. poz. 323). Kiedy należy uważać postanowienia umów indywidualnych jako korzystniejsze dla pracobiorcy aniżeli przepisy rozp. z 16. III. 28 . . . . . . VII/VIII 94 (47)
49. §§ 5, 6 Ust. 3 rozp. z 14. V. 24 r. Wypowiedzenie na dzień, w którym upływało moratorjum, dopuszczalne było podczas jego trwania . . . . VII/VIII 94 (48)
50. § 6 Ust. o umowie ubezpieczeniowej. Jakie znaczenie ma postanowienie umowy o ubezpieczenie, że ubezpieczony powinien wykazać poniesioną szkodę pewnemi podkładkami. VII/VIII 96 (53)
51. Art. 256 Traktatu Wersalskiego. Wejście przez Państwo polskie w umowę zawartą z Państwem niemieckiem . VII/VIII 96 (54)
52. Art. 256 Traktatu Wersalskiego. Instytucja może być państwowa, mimo że nie jest częścią administracji państw. VII/VIII 96 (55)
53. Art. 30 ust. wprow. do uc., ust. 10 Ust, z 2, VIII. 1926 r. o prawie międzynarodowem prywatnem (Dz. Ust. poz. 581) § 134 Ustawy szwajc. o zobowiązaniach. Stosowaniu § 134 l. c. nie sprzeciwiają się cyt. art. 30 i 10 VII/VIII 97 (56)
54. Zwrotowi „na zlecenie własne“ użytemu na wekslu trasowanym nadać należy znaczenie zwrotu „na zlecenie moje własne“ IX/X 114 (56)
55. Testament wspólny małżonków, w którym ustanowili siebie wzajemnie spadkobiercami z tem, iż po śmierci małżonka, który przeży-

je drugiego ma obustronny spadek przypaść dzieciom, a ponadto rozporządzili, że na wypadek prawnego wstąpienia w związek małżeński pozostałego małżonka ma także spadek wpierw zmarłego wydać dzieciom, jako spadkobiercom następnym, zawiera w sobie ustanowienie tak pełnego spadkobrania, jak i równoczesne warunkowe ustanowienie spadkobrania następnego. W takim wypadku poświadczenie dziedziczenia musi uwidaczniać tak charakter zasadniczy pełnego spadkobiercy, jaki przysługuje pozostałemu przy życiu małżonkowi, jak i też ustanowienie warunkowego spadkobrania następnego (§§ 2100, 2269, 2361 kc.) . . . . XI 139 (44)

56. Rozp. Prezydenta R. P. z dnia 27. VIII. 24 o wysokości odsetek prawnych pozostawia nie zmieniony § 1119 kc., według którego podwyższenie umownych odsetek hipotecznych powyżej 5% nie jest bez zezwolenia uprawnionych zapisanych w księdze wieczystej ze stopniem równym lub niższym dopuszczalne. Nie wyklucza to jednakże uprawnienia wierzyciela hipotecznego do dochodzenia z nieruchomości odsetek w ustawowej wysokości ze stopniem pierwszeństwa wynikającym z wpisu hipoteki, jeżeli zachodzą ustawowe warunki do pobierania takich odsetek (§ 1118 kc.). XI 139 (45)

57. § 110. Jak dalece rozporządzać może nieletni rzeczą nabytą za środki otrzymane od zastępcy ustawowego lub za jego zgodą. XII 147 (60)

58. §§ 133 i 157 uc. Miarodajna jest treść określeń, jak ją zrozumiały strony . XII 148 (61)

59. §§ 286, 326 uc. W umowach dwustronnie obowiązujących ma wierzyciel wybór pomiędzy skorzystaniem z przepisu § 286 lub 326 kc. XII 148 (62)

60. §§ 363, 364 uc. § 16 Rozp. z 14. V. 24 r, Wymiana obligacji na okaziciela po ich wypowiedzeniu do zapłaty na obligacje w nowej emisji nie jest żadną prolongatą długu. Poszczególny posiadacz obligacji nie może żądać przerachowania ponad stopę określoną w § 16 ust. 1 Rozp. z 14. V. 24 r. XII 148 (63)

61. §§ 364 Art. 2, 607, 892 uc. Pożyczka jako tytuł zobowiązania, powstałego z innej przyczyny prawnej. Dopuszczalność powoływania się ciężaru powodu na inną przyczynę. XII 149 (64)

62. § 433 kc. Sprzedający, który udzielił powzdania, nie ma obowiązku udzielić go ponownie, jeżeli uzyska tymczasowe zarządzenie zabraniające kupującemu korzystanie z powzdania lub jeżeli urząd hipoteczny niesłusznie odmówi wpisu własności . . . XII 150 (65)

63. §§ 842, 849 uc. Wpis wadliwy i dlatego nieważny nie ulega sprostowaniu, jeżeli właściciel zobowiązany jest do zezwolenia na wpis podobny. Wadliwy wpis wywiera wobec właścicieli skutki wpisu prawidłowego. XII 150 (66)

64. §§ 823 i 31 kc. Obowiązek kolei do zabezpieczenia przejazdów przez drogi . XII 150 (67)

65. § 852 kc. Bieg przedawnienia nie odnosi się do szkody, której w normalnych warunkach nie można było przewidzieć . . XII 150 (68)

66. § 868 uc. Kiedy nabiera działanie policji charakteru zabronionej swawoli. XII 151 (69)

67. §§ 1113, 1163 kc. Hipoteka mająca na celu zabezpieczenie roszczenia , które powstać nie może, nie jest dopuszczalna, a wpis jej nie tworzy żadnego prawa . . . . XII 151 (70)

68. § 1568 uc. Przy ocenie uchybienia jednej strony należy brać względ na zachowanie się drugiej strony . . . . . . XII 152 (71)

69. Art. 13 ust. z 26. IX. 22. o przedmiocie skutków prawnych zatajenia części ceny w umowach o sprzedaż lub zamianę (Dz. Ust. poz. 827) dotyczy kontraktów do których należy stosować niemiecką ustawę cywilną. XII 152 (72)

70. § 1 Rozp. Naczelnej Rady Ludowej z 25. VI. 19 r. dotyczącego zezwolenia na przewłaszczenie nieruchomości. Tyg. Urz. str. 140. Kiedy stają się umowy kupna-sprzedaży ostatecznie skuteczne, lub pozbawione skuteczności. XII 152 (74)

71. Art. 16 Pr. Weksl., §§ 826, 249 uc. Dla ustalenia zmowy zły zamiar pozbywcy weksla w czasie, gdy go brał od akceptanta, lub poprzednika nie wchodzi w rachubę. W razie braku zmowy uzasadnione być mogą zarzuty ze stosunku osobistego w myśl § 826, 249 uc. XII 153 (75)

72. § 6 Ust. z 30. V. 1908 r. O umowie ubezpieczeniowej. Znaczenie obowiązku ubezpieczonego od ognia, do przedłożenia podkładek w celu wykazania szkody . . XII 153 (76)

B. Postępowanie cywilne.

1. A. Przybicie targu gruntu, nabytego na przetargu przymusowym nastąpić może tylko na osobę, wykazującą się zezwoleniem władzy administracyjnej . . . . I 6 (1)
2. B. Przybicie targu gruntu nabytego na przetargu przymusowym nie jest uzależniona od zezwolenia władzy administracyjnej. I 7 (1)
3. Skarb Państwa odpowiedzialny jest za szkody, powstałe stronie przez uchwałę Sądu zwalniającą wbrew przepisom § 109 kaucję złożoną przez przeciwnika celem wstrzymania tymczasowej wykonalności wyroku. I 14 (4)
4. § 1 Rozp. Prezydenta R. P. z 6. II. 28 r. Prawo o ustroju Sądów Powszechnych (Dz. Ust. poz. 93). Jak dalece wiąże wymiar podatku dochodowego sąd powszechny. III/IV 52 (23)

5. I. Przez osobę „nieskazitelnego charakteru" mogącą być wpisaną na listę adwokatów, rozumieć należy osoby nietylko nie karane za czyny hańbiące lub antyspołeczne, lecz posiadające ponadto nieprzeciętne kwalifikacje etyczne.

II. Opinje osób zaufanych, na podstawie których Rada Adwokacka kwalifikacje powyższe stwierdza, są poufne i osobie ubiegającej się o wpis niedostępne . III/IV 52 (5)

6. Wartość przedmiotu zażalenia na szacunek gruntu dokonany w postępowaniu o przetarg przymusowy obliczana jest według sumy wierzytelności dochodzonej w powyższem postępowaniu . . . . III/IV 53 (6)

7. Odroczenie wypłat udzielone być może rolnikowi tylko, gdy wykaże, że w okresie odroczenia wypłat posiadać będzie środki płynne na zaspokojenie wierzycieli i gdy wykaże, że zaprzestanie wypłat było skutkiem wyjątkowych i niezależnych od niego okoliczności, a nie powstało z jego winy . . III/IV 53 (7)

8. Czas spędzony na stanowisku asesora sądowego może być zaliczony do okresu dwuletniej służby sędziowskiej, zwalniającej w myśl art. 10 prawa o ustroju adwokatury od aplikacji i egzaminu adwokackiego. V/VI 70 (10)

9. Zarzut niedopuszczalności drogi procesu cywilnego wobec pozwu Skarbu Państwa Polsk. o uiszczenie kosztów sądowych. V/VI 80 (10)

10. Postanowienia niem. ust. o ustroju sądownictwa z r. 1877, w zakresie ferji sądowych mają nadal zastosowanie w sprawach cywilnych, wszczętych przed dniem 1 stycznia 1933 r. VII/VIII 84 (1)

11. Przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 1 kwietnia 1933 r. o wynagrodzeniu adwokatów za wykonywanie czynności zawodowych (Dz. Ust. poz. 201) mają zastosowanie również w sprawach wszczętych przed 1 marca 1933 r., o ile wynagrodzenie adwokata nie zostało mu już przyznane przed wejściem w życie tegoż rozporządzenia, t. j. przed 6 kwietnia 1933 r. . . VII/VIII 84 (2)

12. Sędziowie wzgl. notarjusze, odbierając zapewnienia w miejsce przysięgi w myśl § 2356 ustęp 2 niem. kc. i § 2357 ustęp 4 niem. kc. winni uprzedzać zeznających o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania zgodnie z art. 140 § 2 kk. . . . . . VII/VIII 85 (3)

13. Przy nieoznaczonym czasie trwania umowy najmu lub dzierżawy — wartość przedmiotu sporu w myśl art. 19 kpc. ustala się według sumy czynszu za okres, potrzebny do wypowiedzenia najmu lub dzierżawy stosownie do szczególnych przepisów . . VII/VIII 85 (4)

14. I. W sporach zawisłych przed dniem 1 kwietnia 1932 r., w których nastąpiło spoczywanie postępowania, strona podejmująca spór po wejściu w życie kpc. — obowiązana jest uiścić przepisaną opłatę sądową stosownie do postanowień rozp. Prezydenta R. P. z 27. X. 32 r. o kosztach sądowych (Dz. Ust. poz. 805).

II. Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych korzysta z uwolnienia od opłat sądowych na zasadzie art. 4 pkt. 2 rozp. z 27. X. 32 r. o kosztach sądowych.

III. W sprawach cywilnych strona obowiązana jest uiścić opłatę za doręczenie każdego wezwania i każdego innego pisma sądu, bez względu na to, czy doręczenie ma nastąpić z urzędu, czy też nie (art. 43 pkt. 1 rozp. z 27. X. 32 r. o kosztach sądowych.)

IV. W sprawach cywilnych pobiera się opłatę od każdego załącznika, bez względu na to, czy jest nim oryginał lub odpis i czy od niego uiszczono już poprzednio jakąkolwiek inną opłatę (art. 36 rozp. z dn. 27. X. 32 r. o kosztach sądowych). VII/VIII 86 (5)

15. § 7, 8 ust. o kosztach sądowych z 18. III. 32 r. (Dz. Ust. poz. 252) pc. Przeciwko uchwałom zarządzającym zwrot pism rewizyjnych nie służy ani zażalenie ani przypomnienie. Wniosek o przywrócenie do pierwotnego stanu nie może być oparty na twierdzeniu, że strona jest uboga, lub że o konieczności opłaty wpisowej nie została przez adwokata na czas zawiadomiona . . . . . . VII/VIII 97 (57)

16. § 1 pr. o ustr. sąd. powsz., § 242 uc. Który materjał procesowy decyduje o dopuszczalności drogi sądowej. Charakter roszczenia gminy opartego na twierdzeniu, że skarbnik Kasy Skarbowej R. wypłacił na poczet należnej jej części podatków państwowych 3305 zł 93 gr, kwit zaś jej, który mu doręczył woźny in blanco wypełnił na sumę 13 305 zł 93 gr. VII/VIII 98 (58)

17. Tytuł wykonawczy sądu b. dzielnicy rosyjskiej, zarządzający zabezpieczenie powództwa w myśl art. 590 nast. upc., stanowi dostateczną podstawę do wpisania hipoteki aresztowej w księgach wieczystych na obszarze b. dzielnicy pruskiej, a nie może być przeszkodą do wpisania takiej hipoteki okoliczność, że tytuł wykonawczy nie wymienia kwoty pieniężnej, za złożeniem której dłużnik może zapobiec wykonaniu aresztu wzgl. go uchylić (§§ 923 i 932 niem. pc.). VII/VIII 99 (23)

18. I. Pominięcie przez Sąd oddalający zażalenie zarzutu żalącego się stanowi samoistną przyczynę zażaleniową z § 508 II pc.

II. Wartość szacunkowa majątku ustalona w postępowaniu o przetarg przymusowy według rozp. Prezydenta R. P. z dnia 25. II. 32 r. (Dz. Ust. poz. 87) odpowiadać musi wartości rynkowej majątku . . . VII/VIII 104 (26)

19. I. Przeciwko uchwale Sądu Okręgowego powziętej na skutek zażalenia przeciwko uchwa-

le Sądu Grodzkiego ustalającej wartość gruntu w postępowaniu o przetarg przymusowy, służy dalsze zażalenie na warunkach § 568 niem pc.
II. Pominięcie przez Sąd Okręgowy w uchwale wydanej wskutek zażalenia wywodów zawartych w piśmie strony które wpłynęło do Sądu po powzięciu uchwały Sądu a przed jej doręczeniem jest uchybieniem zażalenia.
III. Dla oszacowania nieruchomości, w celu ustalenia najniższej oferty, miarodajną jest jej własność sprzedażna . . . IX/X 199 (27)

20. Mimo uchylenia uchwały przybicia nieruchomości sprzedażnej na subhaście i mimo uchylenia wskutek tego czynności egzekucyjnych wykonanych na podstawie uchwały przybicia, nie można wykonać w trybie egzekucyjnym eksmisji nabywcy z nieruchomości IX/X III (28)
21. Eksmisję można wykonać tylko na podstawie skargi eksmisyjnej . . . . . IX/X III (29)
22. W postępowaniu przetargu przymusowego gruntu winien Sąd przed ustaleniem ceny wywołania ustalić uprzednio najniższą ofertę. IX/X 112 (30)
23. Tytuł wykonawczy wydany przez Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych — na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 25. VI. 1932 r. (Dz. U. poz, 580) dla przeprowadzenia egzekucji w drodze sądowej musi być zaopatrzony klauzulą wykonalności, wydaną przez właściwy Sąd powszechny. IX/X 112 (31)
24. Strona może skutecznie żądać sporządzenia uzasadnienia wyroku na piśmie przed ogłoszeniem sentencji wyroku . . IX/X 113 (31)
25. Skarga o uchylenie orzeczenia Sądu Rozjemczego dla spraw łowieckich jest niedopuszczalna . . . . IX/X 118 (40)
26. Art. 1 prawa o ustroju Sądów powszechnych, art. I, XI.V XXIV art. 1 konkordatu z dn. 10. II. 1925. — Dopuszczalność drogi prawnej dla roszczeń dotacyjnych kościoła rzymsko-katoliskiego opartych na przepisach ustaw praskich względnie art. XXIV ust. i konkordatu. Sukcesja jednostek prawa kanonicznego w majątek gmin kościelnych . . XII 133 (179)
27. Art. 1 pr. o ust. sąd. powsz. — Dla sporów o charakterze publiczno prawnym nie można stworzyć drogi sądowej przez ujęcie żądania w formę roszczenia cywilno-prawnego. XII 136 (80)
28. Art. 1 pr. o art. sąd. powsz. Dla roszczeń opartych na czynach niedozwolonych służbowych przełożonych, nie powodujących charakteru nieszczęśliwych wypadków, droga sądowa jest otwarta . . . . . XII 156 (81)
29. Art. 1 prawo o ust. sąd. powsz. Dopuszczalność drogi prawnej dla roszczenia o odszkodowanie za przedwczesne rozwiązanie umowy dzierżawnej na podstawie rozp. z dn. 29. XI. 1927 r. o likwidacji umów dzierżawnych (Dz. Ust. poz. 909). . . . . XII 156 (82)
30. § 62 pc. Cedent i cesjonarjusz nie są koniecznie uczestnikami sporu . . . XII 157 (84)
31. § 332 pc. Istota materjalnej mocy prawnej. XII 157 (85)
32. § 47 rozp. z 14. V. 1924. Stosunek postępowania niespornego do spornego. Prawomocność uchwał zapadłych w postępowaniu niespornem — i nawet w toku postępowania spornego . . . . XII 158 (86)
33. Art. 1, 2, 3, 13 ust. o prawie prywatnem międzydzielnicowym, art. 11 konstytucji, art. IV konkordatu z 10. II. 1925. (Dz. Ust. poz. 502). Wyrok Rzymsko katolickiego Sądu Arcybiskupiego unieważniający małżeństwo nie wiąże sądu powszechnego, jeżeli w chwili zapadnięcia jego, mąż zamieszkiwał przeszło rok w b. dzielnicy pruskiej . . XII 159 (87)

C. Ustawa o ochronie lokatorów.

1. Udzielenie dalszego moratorjum mieszkaniowego lokatorowi, który w ugodzie sądowej zobowiązał się w oznaczonym terminie oddać przedmiot najmu jest na zasadzie art. 23. Ust. o ochronie lokatorów niedopuszczalne. XII 157 (59)

D. Rozporządzenie waloryzacyjne.

1. § 11. Rozp. z 14. V. 1924 r. Wypadki pożyczki inwestycyjnej . . . . . . VII/VIII 94 (49)
2. §§ 1144 uc., 33, 38 rozp. z 14. V. 1924. Nie ma prawa zatrzymania na roszczeniu z § 1144 uc. na podstawie wierzytelności osobistej w części przerachowanej ponad miarę z § 33 ust. 1, . 3. § 38 rozp. z 14. V. 1924 nie stoi na przeszkodzie przerachowaniu prawa rzeczowego ponad miarę § 33 ust. 1, 3 VII/VIII 95 (50)
3. § 33 rozp. z 14. V. 1924 r. Przerachowanie hipoteki ustanowionej w czasie dewaluacji dla zabezpieczenia pretensyj według jej ówczesnej wartości . . . . . . VII/VIII 95 (51)
4. § 38 rozp. z 14 V. 1924. Przerachowanie w drodze umowy ponad normę rozp. 14. V. 1924 nie jest darowizną i nie wymaga żadnej formy VII/VIII 95 (52)
5. Stopę przerachowania należy ustalić nie w/g ceny kupna, lecz wartości ogólnej wzgl. surogatu jeżeli przedmiot kupna nie znajduje się już w majątku dłużnika. XII 152 (73)
6. §§ 33, 236, 280, 308 upc. 47 ust. 1 rozp. z 14. V. 1924 r. Żądanie przerachowania w postępowaniu spornem nie ma charakteru ustalenia. Skarga wzajemna o odmienne przerachowanie jest niedopuszczalna . . . . XII 157 (83)

E. Sprawy niesporne.

1. I. Opiekun zwolniony przez Sąd Opiekuńczy za własną zgodą nie ma prawa żalić się na zwolnienie.

II. Członek rodziny nie ma jako taki prawa żalić się na zwolnienie opiekuna.

III. Jeżeli ojciec zdając sobie sprawę z kolizji interesów majątkowych wyznaczył opiekuna dzieci, to możliwa kolizja interesów nie jest dostatecznym powodem dla Sądu Opiekuńczego do pominięcia opiekuna przez ojca wyznaczonego.

IV. Dopóty są opiekunowie powołani przez ojca, nie służy opiekunom wyznaczonym przez matkę prawo do stanowiska opiekuna.

V. Uchwała Sądu Opiekuńczego zatwierdzająca oświadczenie woli opiekuna małoletnich przy zawarciu umowy adopcyjnej i uchwala Sądu Adopcyjnego, zatwierdzająca umowę adopcyjną są od siebie niezależne, wobec czego zażalenie na uchwałę Sądu Opiekuńczego dopuszczalne jest pomimo uchwały zatwierdzającej przez Sąd Adopcyjny.

VI. Uchwała Sądu Opiekuńczego zatwierdzająca staje się skuteczną dopiero przez zawiadomienie o niej strony przeciwnej' przez wszystkich opiekunów działających wspólnie. Uchwała zatwierdzająca oświadczenie woli opiekuna przy umowie adopcyjnej doręczona stronie przeciwnej przez jednego opiekuna bez zgody pozostałych opiekunów nie jest skuteczna w myśl § 55 ustawy o sąd. miesz. I 10 (3)

2. W wypadkach odmownego załatwienia wniosku o wykreślenie hipoteki, wniesionego przez zapisanego właściciela nieruchomości nie przysługuje środek prawny zażalenia ani nabywcy nieruchomości stojącemu w stosunku obligatoryjnym właściciela, ani też w własnym imieniu notarjuszowi, który wniosek o wykreślenie hipoteki złożył (§§ 13 i 15 ust. o ks. wieczyst.). . . . . VII/VIII 101 (24)

3. I. 1. Jeżeli wniosek o wpis hipoteki przymusowej na nieruchomości, stanowiącej własność spadkobierców w niepodzielnej wspólności dziedziczenia był w chwili podania do wydziału hipotecznego dla braku tyt. egzekucyjnego przeciw wszystkim spadkobiercom nieuzasadniony, to przepisanie przed załatwieniem wniosku własności nieruchomości na drobne części ułamkowe nie stwarza podstaw do przychylnego załatwienia wniosku.

II. 2. Sędzia hipoteczny nie ma obowiązku wydania zarządzenia przewidzianego § 18 Ust. o k. wieczyst., jeżeli nietylko podstawy wniosku o wpis dotknięte są brakami, które dadzą się usunąć, lecz także sam wniosek o wpis jest nieuzasadniony i wymaga zmiany.

III. 3. Zmiana wniosku o wpis w ks. wieczyst. nie jest w instancji zażaleniowej dopuszczalna, gdyż przepis § 74 ust. o ks. wieczyst. zezwalający na oparcie zażalenia na nowych faktach i dowodach nie odnosi się do samego wniosku . . . VII/VIII 102 (25)

F. Ustawa karna.

1. I. Nie charakter urzędowy oskarżonego, lecz kwestja czy czynności przy wykonywaniu których dopuścił się czynu karygodnego wchodziły w zakres działalności urzędowej oskarżonego, decydująca jest dla kwalifikacji prawnej z § 350 kk. z roku 1871. V/VI 74 (18)

2. I. Dla przypisania czynu z § 227 kk. 1871 r. wzgl. art. 240 kk. z 1932 r. jest bez znaczenia okoliczność, w jakim momencie przystąpiono i czy w danej chwili czyn pociągający śmierć (ciężkie uszkodzenie) już był dokonany.

II. Sankcja z art. 240 kk., podobnie jak z § 227 kk. zwraca się nie przeciw ewentualnemu winnemu spowodowania wyniku zakazanego, lecz przeciw biorącemu udział w niebezpiecznej czynności, która jako taka wynik ten zrodziła . . . . IX/X 114 (34)

3. I. Pożar w zrozumieniu art. 215 kk. jestto ogień rozszerzający się z siłą żywiołową, mieszczący w sobie niebezpieczeństwo zniszczenia w większej rozciągłości cudzego mienia ludzkiego i narażenia na niebezpieczeństwo ludzkiego życia i zdrowia.

II. Czyn kwalifikowany jako zbrodnia z § 266 kk. z r. 1871 przedstawia się obecnie jako oszustwo z art. 264 kk. z r. 1932 IX/X 115 (35)

4. Występek fałszywego zeznania popełnić można tylko z winy umyślnej.

II. Fałszywe zeznania z niedbalstwa, wypełniające dotąd istotę przestępstw z § 163 kodeksu karnego z r. 1871, nie podlegają obecnie na pdstawie kodeksu karnego z r. 1932 sankcji karnej . . . . IX/X 116 (36)

5. I. Czyn przestępczy, podlegający sankcji karnej z § 159 kk. z r. 1871, pod względem stanu faktycznego odpowiada przestępstwu z art. 140 i 26 kk. z r. 1932.

II. Stosując w myśl art. 2 § 1 kk. z r. 1932 ustawę względniejszą nie można brać za podstawę wyrywkowo wyjęte poszczególne przepisy kk. z r. 1871 i kk. z r. 1932, lecz należy zastosować całą jedną ustawę, o ile ona w ostatecznym rezultacie okaże się dla oskarżonego względniejszą . . . . IX/X 117 (38)

6. Aplikant sądowy odbierający przysięgę nakazaną w wyroku warunkowym, nie działa w zakresie swoich uprawnień w zrozumieniu art. 140 § 2 kk . . . . . . XII 163 (50)

7. II. Wszelkie świadome kłamstwo w zaprzysiężonych zeznaniach, chociażby nawet dotyczyły szczegółu mniej istotnego, podpada pod sankcję art. 140 kk.

III. Zastosowanie art. 142 kk. jest prawem sądu, lecz nie jego obowiązkiem. XII 163 (51)

8. I. Do podmiotowych znamion przestępstwa przywłaszczenia z art. 262 kk. należy świadomość sprawcy, że wkracza on w prawa właściciela bez żadnego ku temu prawnego tytułu.
II. Błąd, wynikający z przeświadczenia sprawcy, że służy mu prawo do dysponowania rzeczą znajdującą się w jego dzierżeniu, nie jest błędem czysto prawnym w rozumieniu art. 20 kk., lecz błędem co do okoliczności, należącej do istoty czynu. XII 165 (56)

9. Jeżeli sąd wymierza oskarżonemu karę, która się mieści w ramach tak nowej jak i dawnej ustawy karnej, należy stosować ustawę nową, gdyż w konkretnym wypadku ustawa dawna nie jest dla oskarżonego względniejszą (art. 2 § kk.). . . . . XII 167 (68)

G. Postępowanie karne.

1. Jeżeli oskarżyciel prywatny stanie w terminie rozprawy w Sądzie, w chwili wywołania sprawy jest jednak czasowo nieobecny, ponieważ poszukuje swojego adwokata w gmachu sądowem, winien Sąd Grodzki zaczekać z rozpoznaniem sprawy aż do czasu, kiedy oskarżyciel prywatny na salę rozpraw wróci . . . . V/VI 72 (14)

2. Zmieniając kwalifikację czynu, zarzuconego oskarżonemu, sąd nie skazuje go za inny czyn, jeśli podstawą skazania jest to samo zdarzenie faktyczne, które wskazano w akcie oskarżenia . . . . V/VI (72) (15)

3. I. Zarzuty, podniesione w kasacji w sprawach z oskarżenia prywatnego, o ile się nie opierają na przepisach art. 514, 516 i 520 kpk., nie mogą być rozpatrywane przez Sąd Najwyższy.
II. Kpk. nie zna łączenia do wspólnej rozprawy spraw wzajemnych, w których występują różni oskarżeni; łączenie takie jest w szczególności sprzeczne z art. 30 kpk. V/VI 73 (16)

4. I. Rozprawa przed S. A., jako przeprowadzona przed sądem merytorycznym, musi być tak przeprowadzona, aby na podstawie przewodu sądowego sąd mógł nabrać własnego przekonania w sprawie.
II. Powtórzenie przesłuchanie świadka w postępowaniu odwoławczem winno nastąpić z zachowaniam wszystkich przepisów, dotyczących przeprowadzania dowodu ze świadka. V/VI 73 (17)

5. I. Nie charakter urzędowy oskrżonego lecz kwestja, czy czynności przy wykonywaniu których oskarżony dopuścił się czynu karygodnego, wchodziły w zakres działalności urzędowej oskarżonego, jest decydująca dla kwalifikacji prawnej z § 350 kk. z 1871 r.
II. Krytyka ustaleń Sądu i ich podstaw, jako wkraczająca w dziedzinę oceny faktycznej, nie może być rozważana w postępowaniu kasacyjnem.
III. Nieumieszczenie w sentencji wyroku imienia i nazwiska oskarżonego uchybia wprawdzie art. 368 lit. d. kpk. lecz, jako niemogące mieć wpływu na treść wyroku, nie może spowodować jego uchylenia.
IV. W granicach tożsamości czynu sąd nie jest krępowany poszczególnemi twierdzeniami oskarżenia i ustalić powinien czyn tak, jak on wygląda w świetle wyników przewodu sądowego . . . . V/V 74 (18)

6. I. Do okoliczności, które stanowią podstawę orzeczenia sądowego, należą także wyjaśnienia oskarżonych.
II. Sąd Apelacyjny, podzielając ocenę materjału dowodowego, przyjętą przez sąd I instancji, nie jest obowiązany przy braku nowego materjału faktycznego i dowodowego powtarzać rozważań przytoczonych przez Sąd I instancji.
III. Pominięcie dowodu powołanego w pisemnym wywodzie apelacji nie uzasadnia zarzutu kasacyjnego, skoro oskarżony na rozprawie apelacyjnej wniosku dowodowego nie ponowił, ani nie żądał odroczenia w tym celu rozprawy. . . . . V/V 75 (19)

7. I. Przesłuchanie biegłego pod mylnem mianem świadka nie stanowi uchybienia, skoro zeznania jego nosiły charakter orzeczenia znawcy.
II. Zaprzysiężenie biegłego wedle roty świadków nie stanowi uchybienia, gdyż przysięga świadka ma szerszy zakres niż przysięga biegłego.
III. Charakter urzędowy funkcjonarjusza policji nie pozbawia go możności zeznawania jako biegłego i nie stanowi podstawy do braku zaufania co do wartości i bezstronności jego opinji . . . . IX/X 116 (37)

8 I. Sąd odwoławczy, zatwierdzając wyrok sądu I instancji, zawierający poprawną sentencję, nie ma obowiązku powtarzania zatwierdzonej sentencji.
II. Sąd odwoławczy, może zgodnie z przepisami art. 489, 497 kpk. oprzeć swe orzeczenie tylko na tych dokumentach i protokółach, które zostały odczytane w przewodzie odwoławczym . . . . IX/X 117 (37)

9. Zapowiedzenie środka odwoławczego jest wyrazem woli zaskarżenia danego orzeczenia, powziętej pod jego wpływem, może przeto nastąpić dopiero po zapadnięciu tego orzeczenia, a nie przedtem (art. 225 kpk.). IX/X 120 (42)

10. Obrońcy oskarżonego nie wolno przesłuchiwać jako świadka co do faktów, o których dowiedział się od oskarżonego przy udziela-

niu jakiejkolwiek porady prawnej lub prowadzenia jakiejkolwiek sprawy . XI 137 (43)

11. Zapowiedzenie środka odwoławczego jest wyrazem woli zaskarżenia danego orzeczenia, powziętej pod jego wpływem może przeto nastąpić dopiero po zapadnięciu tego orzeczenia, a nie przedtem (art. 225 kpk.). XII 163 (49)

12. I. Rozpoznanie innej sprawy między odroczeniem ogłoszenia sentecji wyroku i jej ogłoszeniem nie jest wzbronione . XII 163 (49)

13. I. Obrońca z urzędu jest w myśl kpk. wyznaczony dla całego toku sprawy, a nietylko dla jednej instancji . . . . . XII 164 (52)

14. Wyznaczenie obrońcy z urzędu, choćby z powodu ubóstwa, nie wkracza w dziedzinę kaucji i nie zwalnia od jej złożenia, o ile sąd nie przyznał prawa ubogich. . . . XII 165 (53)

15. Zeznania świadków, zawarte w protokóle Sądu I instancji niepodpisanym przez przewodniczącego, nie mogą służyć za podstawę ustaleń sądu odwoławczego (ust. 239 § 1 kpk). XII 165 (54)

16. Sąd Apelacyjny, ustalając stan faktyczny zgodny z ustaleniami sądu I instancji, może powałać się na ustalenia Sądu Okręgowego, wcielając je tem samem do uzasadnienia wyroku odwoławczego . . . . . XII 165 (55)

17. I. Wyłączność mocy dowodowej protokółu dotyczy tylko zachowania form postępowania, nie dotyczy natomiast treści zeznań osób przesłuchanych (art. 238 kpk.) . XII 166 (57)

18. Przepisy kpk. nie odmawiają obrońcy prawa występowania w sprawach karnych, w których był słuchany jako świadek. XII 169 (58)

H. Sprawy administracyjne.

1. Art. 6, 7 ust. z 4. III. 1920 o rejestracji i zabezpieczeniu majątków niemieckich (Dz. Ust. poz. 153) . . . . III/V 51 (20)

2. Art. 2, 4, 252, 254 ustawy wodnej z 19 IX. 19222 (zał. do rozp. Min. Rob. Publ. z 13. IV, 1928 Dz. Ust. poz. 574). Przepisy ustawy wodnej nie naruszają prawa do łowienia ryb. Prawo łowienia na wodach publicznych. III/V 51 (22)

3. Według art. 103 ustawy z 30 lipca 1883 (zbiór ustaw pruskich Str. 195) w postępowaniu sporno-administracyjnem nie należy się stronie wygrywającej zwrot kosztów sporządzenie skargi i innych pism procesowych. V/VI 70 (11)

4. Wbrew postanowieniom § 13 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 29 grudnia 1926 poz. 95 Dz. Ust. z 1927 i § 31 rozporządzenia Ministra z dnia 3 listopada 1927 r. poz. 913 Dz. Ust. w województwach poznańskiem i pomorskiem, skargi na decyzje magistratów w sprawie podatku od lokali i państwowego podatku od placów budowlanych należy wnosić bezpośrednio do właściwego Sądu administracyjnego w terminie dwóch tygodni od daty doręczenia decyzji . . . . . V/VI 71 (12)

5. Okólniki władz centralnych nie są orzeczeniami, przeciwko którym służy skarga do Najwyższego Trybunału Administracyjnego. V/VI 72 (13)

6. Z punktu widzenia ustawy o wykonaniu reformy rolnej konieczne jest zezwolenie władzy ziemskiej na przewłaszczenie gruntu rolnego nawet w tych wypadkach, w których obwieszczenie Niemieckiej Rady Związkowej z dnia 15 marca 1918 r. i rozporządzenie Naczelnej Rady Ludowej z dnia 25 czerwca 1919 r. wyraźnie zwalniają kontrahentów od tego obowiązku . . . . . . IX/X 119 (41)

7. § 1 ust. 7. VI. 1871 o zobowiązaniu do odszkodowania (Dz. Ust. Rzeszy str. 207) § 12 ust. z 2. VI. 1902 dot. opieki nad urzędnikami z powodu nieszczęśliwych wypadków §§ 9 ust. 2 p. 2a, 12, 13 ust. o zaopatrzeniu emerytalnem z 11, XII. 1923 (Dz. Ust. 1924 poz. 46) ar. 30 rozp. Prez. Rzplt. z 24. IX. 1926 o utworzeniu przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe (Dz. Ust. poz. 568) . . XII 153 (77)

8. Art. 92 ust. o pod. przym. z 15. VII, 1925, Odpowiedzialność urządzenia przedsiębiorstwa eksploatowanego przez dzierżawcę za podatek przemysłowy z okresu, gdy przedsiębiorstwo znajdowało się w ręku poprzedniego dzierżawcy . . . . . XII 154 (78)

9. Niewykupienie licencji na przemysł okrężny spowodowane wypadkiem siły wyższej, nie jest przyczyną do odmówienia licencji na rok następny . . . . XII (160 (46)

10. I. Wojewódzki Sąd Administracyjny nie jest obowiązany przekazać skargę niewłaściwie do tegoż Sądu wniesioną władzy właściwej do rozpatrzenia jego odwołania.
II. Nieznajomość przepisów proceduralnych nie chroni przed skutkami błędnego ich zastosowania . . . . XII 161 (47)

11. I. Związek ubogich miejsca pobytu niema obowiązku udzielania tymczasowego wsparcia osobie, która pobiera wsparcie bieżące z innej gminy, nawet gdy wsparcie to nie wystarcza do utrzymania ubogiego w gminie pobytu.
II. Osobę taką może gmina chwilowego pobytu wydalić na mocy §§ 4 i 5 ustawy z dnia 1 listopada 1867 r. lub wnieść w myśl § 55 ustawy z dnia 30 maja 1908 r. o przejęcie ubogiego na stały pobyt . . XII 161 (48)

SKOROWIDZ
ORZECZNICTWA SĄDU NAJWYŻSZEGO

opracowanego przez

Sędziego S. N. Lisiewskiego z Warszawy.

Według materji i artykułów ustawy

ROK 1933.

Skorowidz alfabetyczny.

Skorowidz rzeczowy.

Materjalne prawo cywilne.

Prawo formalne.